

Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik
Jože Kastelic — Naslov uredništva in uprave:
»Naše delo« pri OO OF Krško — Telefon 43 —
Čekovni račun pri narodni banki FLRJ Krško
štev. 615-1-95532-16 — Tiska Celjska tiskarna v
Celju — Celoletna naročnina 144, polletna 72,
četrtletna 36 din — »Naše delo« izhaja dvakrat
mesečno.

NAŠE DELO

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA KRŠKO

VOLK, ki ne menja dlake...

V zadnjem času so se začeli zbirati in združevati ljudje s kardinalskimi klobuki, škofovskimi mitrami, s fašističnimi informobirojevskimi znaki ter zagnali hurenko vpitje in uprizorili divjo gonjo proti naši domovini. Levji delež pri delu, da bi osvojevali Jugoslavijo imajo ljudje, ki se gnetejo okoli trona Petrovega naslednika. S pridigarstvom vemo iščejo razne stvari, jih preoblikujejo in tako spremenijo trojico v svet, da bi ljudje dobili vtis, da se godijo v novi Jugoslaviji »strašne« stvari. Kaj hočejo ti »apostoli resnice«? Ali je mar pri nas vera ogrožena? Mi vsi vemo, da je cerkev ločena od države in iz šole. Verski pouk smo postavili tja kamor spada — v cerkev. Nikomur ni zabranjeno, da se udeležuje verouka. Nobenemu duhovniku ni prepovedano izvrševati cerkvenih obredov. Zakaj potem tako nizkotna in podla gonja proti naši tako težko in krvavo plačani svobodi?

Zavedati se moramo, da se katoliške cerkve drži tisočletna zakonitost, da je vztrajno na strani reakcionarnih sil na svetu. Čim se je okrog tretjega stoletja po našem štetju povezala z vladajočimi razredi, je prenehala biti čista religija, postajala je čedalje bolj »posvetna« sila. Začela si je pridobivati bogastvo, osvajala si je vpliv na družbeno življenje, postala je državna in v srednjem veku celo super-državna oblast, ki je razpolagala s kronami in prestoli. V srednjem veku so bili ti cerkveni oblastniki gospodarji vsega političnega, gospodarskega in kulturnega udejstvovanja. Saj so imeli pravico celo kralje odstavljati. Vendar nam zgodovina dokazuje, da v tej dobi, ko so bili ti »apostoli resnice in ljubezni« edini in absolutni vladarji položaja, preživljala človeštvo svojo najtežje dobo — dobo poniževanja, mračnjava, tlačanstva, izkoriščevanja in brezobzirnega mučenja in sežiganja na grmadi vseh tistih, ki se niso pasje pokoravali cerkvenim oblastnikom. Spomnimo se samo na grozovita mučenja Matije Gubca in njegovih sodelavcev, saj so vse te grozovitosti bile blagoslovljene od zagrebške nadškofa.

Delovnim množicam nasprotno politiko so Vatikan in vsi njegovi pomagači, verni svojim tradicijam, zastopali

tudi v času, ko je delovno ljudstvo trpelo in krvavelo pod fašističnim bičem. Uradna cerkev na Slovenskem, kot verni in poslušni sluga Vatikana, je v času okupacije popolnoma razgalila svoj obraz. Škof Rožman je ves svoj cerkveni aparat dal na razpolago fašistom in nacistom in skupno z okupatorjevimi rablji aktivno sodeloval proti interesom našega ljudstva.

Vsi ti župniki in kaplani, ki so ustanavljali vaške straže, pošiljali okupatorju spiske osvobodilnih borcev, odločali o interniranju in zaporih, vohunili preko aktivistk Katoliške akcije, zlorabljali spovednice in cerkve, mučili in morili partizane, vsi ti izrodki so v očeh dobrega dela naše duhovščine ter prav tako svete stolice »heroji« katolištva. Zaradi tega nismo slišali po vojni iz ust cerkvenih predstavnikov nikakršne obsodbe nad moralno, nacionalno in konec koncev tudi versko zablodenostjo ter zločinsko izdajo stotin duhovnikov in najvišjih cerkvenih predstavnikov. Največ, kar smo o tem slišali je bilo zdihovanje nad njihovo »kratkovidnostjo« in »zapeljivostjo«. Nihče od duhovnikov, ki so dokazano klali in pošiljali v smrt borce v osvobodilni borbi, ni bil izobčen, čeprav cerkveno pravo to jasno zahteva, pač pa je cerkev smatrala za umestno izobčiti poštene duhovnike, ki so se »pregrešili« z zvestobo svojemu narodu in pripadnostjo socializmu. Nihče ni zahteval od duhovščine, da se odpove veri in svojemu nazoru, pač pa smo od njih pričakovali lojalnosti do svojega naroda, domovine in skupnih naporov za ustvaritev socializma. Škofje pa so odgovorili z »ni zaželeno«, da bi duhovščina sodelovala v »Civilnem« skupnem društvu katoliških duhovnikov, ki ima v programu lojalno sodelovanje z ljudsko oblastjo in pozitiven odnos do socialističnih naporov.

Po našem spopadu s kominformom so cerkveni vrhovi mislili, da je prišel čas, začeti znova borbo za privilegije in oblast. Gospodje, ki so bili med vojno mirne duše na strani fašizma ter vanj polagali vse svoje nade, so zdaj obrnili oči k zapadu, ki naj jim v času naše najhujše stiske pomore, da izsilijo izgubljeno pozicijo. Pričakovali so, da se bo socialistična Jugoslavija morala

ukloniti pred pogoji zapada, če bo hotela od tam dobiti svojo pomoč. Tudi Vatikan je bil istih misli. Vpregel je vse svoje sile in svojo diplomacijo, da bi izsilili na zapadu pritisk proti Jugoslaviji, ki se je uprla hegemoniji tiranov. Tako je vesoljna cerkev odprla vse registre svojih orgel: »od« Osservatore Romano« do ameriških kardinalov in tržaškega fašističnega škofa Santina. Osnovni tenor vseh teh cerkvenih akordov je bil: zdaj je čas, izstradati Jugoslavijo ter jo prisiliti na koleno, zdaj je čas postaviti zahteve pred Tita, da se odreče socializmu in dopusti svobodo raznih klerikalizma.

Tej vatičanski gonji so se kajpada na najvišji namig takoj pridružili tudi naši škofje. Obilno so začeli streci vatičanskim obveščevalcem s podatki o »preganjanju cerkve« v Jugoslaviji. Kajti Vatikan potrebuje za svojo gonjo proti socialistični Jugoslaviji novih »herojev«, ker so mu stari belogardiistični danes nekoliko nezaželeni. Svet se je namreč med tem že dokaj seznanil z vlogo belogardizma med vojno. Zato je treba napraviti novih »herojev« in prav teh si je zaželel tudi ljubljanski škof — coadjutor Vovk (pravi škof je po volji Svete apostolske stolice namreč še vedno kvisling in izdajalec Rožman) v svoji okrožnici o verouku. Čeprav danes nihče ne brani ponuditi verouka, je vendarle treba ustvariti razpoloženje, kakor, da je to pri nas silno nevarno in kako z vseh strani groze težke »nevarnosti«. O potrebi herojstva govori tudi mariborski škof Derževnik v svojih birmanskih pridigah. Kaže, da sta oba škofa dobila od papeške nunciature enaka navodila za borbo proti naši državi, kajti njegove pridige se niso mnogo razlikovale od Vovkove okrožnice. Dobro vemo, kaj si želi ta dva gospoda, ko priporočata »herojsko« javno izpovedovanje vere in verskega prepričanja: Treba je na polniti cerkve, organizirati velike procesije, treba je izvajati množični pritisk v mestu in na vasi proti ljudem, ki niso verni, proti ljudski oblasti — in na tihem so obenem zaželeli incidente, herojska dejanja, ki naj navedejo reakcijo po svetu z novim gradivom.

Kakor se je naša cerkvena reakcija med osvobodilno borbo naslanjala z vso silo na tuji fašizem, tako se tudi danes naslanja na tuje protidemokratske in naši svobodi sovražne sile. V odnosu do socialistične Jugoslavije so znova v istem taboru moskovski in rimski papež, svetovna reakcija in naša uradna cerkev.

Vtisi iz mladinsko-pionirskega slovensko-hrvaškega festivala v Brežicah

V Brežicah so že postali tradicionalni festivali slovensko-hrvaškega »Bratstva in edinstva«. Tako se je vršil v nedeljo, 8. junija Mladinsko-pionirski slovensko-hrvaški festival z zelo bogatimi in pestrimi sporedom.

Ze zgodaj zjutraj so začeli mladinci in mladinke, pionirji in pionirke oživljati brežiške ulice in se zbirati pred gimnazijo in stadionom »Razlaga«, kjer se je vršil fizikalni del programa. Nastopala je mladina in pionirji iz Zagreba, Brežic, Krškega, Senovega, Brestanice, Sevnice, Cerkelj, Čateža, Artiča, Bizeljskega, Kostanjevice, Leskovca, Podbočja, Blance itd. Fizikalni program je bil zelo živahen, saj so mladinci in pionirji komaj čakali, da se pomerijo med seboj. Nastopali so skoraj v vseh fizikalnih disciplinah: streljanju, metu bombe, teku, skoku v višino in daljino, odbojki in v teku čez prepreke. Med tem, ko se je nemoteno razvijalo fizikalno tekmovalstvo, so se v Domu JLA pomerili najboljši šahisti iz našega okraja in mesta Zagreba.

Najprej so se pomerile skupine našega okraja, nato je ob 11. uri sledil dvoboj v vseh fizikalnih disciplinah med našim okrajem in gosti iz Zagreba. Mladinke iz Zagreba so v vseh fizikalnih disciplinah dosegle 234,8 točk in tako zasedle prvo mesto. Takoj so jim sledile mladinke iz Brežic, ki so zasedle drugo mesto z 185,5 točkami. Mladinci IV. gimnazije iz Zagreba so dosegli 262,9 točk ter dobili prvo mesto, sledi jim pa gimnazija Brežice z 260,9 točkami. V tekmovalstvu delavske mladine je zmagoval Senovo z 205,9 točkami pred Zagrebom, ki je dosegel 204 točke. Naši najmlajši — pionirčki — so bili dosti boljši, saj so pionirji in pionirke našega okraja zasedli prvo mesto. V šahu pa so zmagali Zagrebčani.

V tekmovalstvu za okrajno prvenstvo so zasedli prva mesta: mlajši pionirji

Proračun okraja Krško določa 146,768.000 din dohodkov in izdatkov

Na zasedanju Okrajnega LO Krško dne 28. maja 1952 je bil sprejet proračun za leto 1952, ki znaša skupno 146 milijonov 768.000 dinarjev dohodkov in prav toliko izdatkov.

Okrajni proračun za leto 1952 predvideva za investicije 10.700.000 din, za kulturo in prosveto 39.158.000 din, za socialno zaščito ljudstva 16.373.000 din, za zdravstveno zaščito ljudstva 49 milijonov 298.000 dinarjev, za kritje izdatkov državne uprave 26.159.000 din, proračunska rezerva za nepredvidene izdatke pa znaša 5.080.000 din. Poleg tega so še za prosveto, socialno skrbstvo, zdravstvo in državno upravo predvidena sredstva v proračunskih globalih za občinske ljudske odbore v skupnem znesku 45.428.000 din. Sorazmerno napram lanskeletnim proračunskim kreditom so v letošnjem letu predvidena znatno višja finančna sredstva za kulturo in prosveto in za zdravstveno zaščito ljudstva. V odnosu za lanski proračun so pa planirani nižji izdatki za socialno skrbstvo in državno upravo. Takšna razdelitev sredstev je popolnoma v skladu z našo sedanjo ekonomsko in družbeno politiko, to je zniževanje neproduktivnih in administrativnih izdatkov in usmerjanje teh sredstev v produktivne namene in v korist celotne družbe.

Znesek predviden za investicije je sestavni del republiškega državnega plana investicij ter določen v skladu z letošnjimi možnostmi lokalne investicijske graditve. Razdeljen je takole:

1. Za njuna popravila Doma onemoglih Impolca 300.000 din.
 2. Za njuna popravila bolnice v Brežicah 300.000 din.
 3. Za zavarovanje (pokritje) veterinarske ambulante v Brežicah 2.800.000 dinarjev.
 4. Za večja popravila in ureditev šol v Podbočju, Artiču, Kostanjevici, Sromljah in Pečicah 1.200.000 din.
 5. Za obnovo šole Kal 1.100.000 din.
 6. Za obnovo vodovoda v Brežicah 5.000.000 din.
- Ta investicijska dela so v letošnjem letu najnujnejša, ostale nujne stvari pridejo v poštev v prihodnjem letu. Poudariti je treba, da so v predlogu proračuna pri posameznih posvetnih in zdravstvenih ustanovah predvidena znatna sredstva na poziciji »vzdrževanja zgradb«, čigar sredstva bodo ustanove lahko v precejšnji meri uporabile za razne adaptacije, večja popravila itd.

Za kritje stroškov predvojaške vzgoje in PAZ, predvsem pa za nabavo sa-

nitetne in gasilske opreme je predvideno 5.113.000 din. Za zatiranje sadnih rastlinskih škodljivcev in kužnih bolezni pa 820.000 din.

Pri socialni zaščiti ljudstva zavzemajo glavne postavke podpore žrtvam fašističnega terorja, podpore družinam kadrovcem in podpore siromašnim dijakom. Poleg tega so pa še v proračunih občinskih ljudskih odborov predvidene splošne socialne podpore v znesku 6.358.000 din.

Pri izdatkih za zdravstvo sta glavni postavki vzdrževanje bolnice v Brežicah in pa izdatki za zdravljenje ter zobno nego zavarovancev. Za bolnico v Brežicah je letos določenih 32.019.000 din napram lanskeletnim 10.312.000 din. Od tega je predvidenih za nabavo zdravil 6.800.000 din, za prehrano bolnikov pa 9.000.000 din in za nabavo inventarja, predvsem perila 4.500.000 din. S temi sredstvi je bolnici v Brežicah zagotovljeno, da bistveno izboljša način prehrane, postrežbe, opreme itd.

Tudi letošnji proračun izdatkov je izravnani s proračunom dohodkov. Poleg okrajnih dohodkov participira proračun tudi na enem delu zveznih in republiških dohodkov. Za kritje proračuna izdatkov je planiran 5% okrajni delež na osnovnem in dodatnem družbenem prispevku od vseh podjetij okraja. To znaša od osnove 975.000.000 dinarjev 46.387.000 din. Iz teh zneskov je jasno viden največji in vodilni prispevek, ki ga dajejo skupnosti delovni kolektivi po naših podjetjih in obratih. Nadalje bo služil za kritje izdatkov 79% deleža na kmečki dohodnini pobrani na področju sedanega okraja v letu 1952. Ta del znaša 74.646.000 din. Večji del tega zneska bo pa oddan v obliki participacije navzdol — občinskim ljudskim odborom.

Dohodnina, ki bo letos zbrana od privatnih obrtniških gospodarstev, zadrug in ostalih prostih poklicev v znesku 13.405.000 din pripada v celoti okraju. Radežna tega predstavljajo v letošnjem letu okrajni dohodek vse takse pobrane na področju okraja, te so planirane v znesku 11.009.000 din. Planiran davek od dediščin in daril je odstopljen v celoti občinskimi ljudskimi odborom.

Iz finančne odločbe za leto 1952 je razvidno, da znašajo letošnji proračunski občinski ljudski odbori 45.428.000 dinarjev napram lanskemu letu v znesku 24.919.000 din. V okviru teh sredstev bodo občinski ljudski odbori letos v stanju, da bistveno izboljšajo svoje delovanje.

Iz občinskega zbora OZKZ v Krškem

V soboto, dne 7. junija, se je vršil v Krškem občni zbor OZKZ. Od 76 delegatov je bilo navzočih 61. Po končanih formalnih točkah je podal tov. Dragan Franc, predsednik OZKZ iz črno poročilo. V svojem referatu je zajel prav vso problematiko združnega življenja ter navedel vse vzročne vezi s tem vprašanjem in podal perspektivo našega bodočega dela. Referat je bil tako bogat, da bi bilo nujno potrebno istega razmnožiti ter dostaviti vsem KDZ in KZ v podrobno razpravo.

V krškem okraju je v letu 1951 poslovalo 49 SKZ. Zaradi nezadostne ekonomske baze in slabega vodstva ter poslovanja v zadrugah, je do danes 16 od 49, prenehalo samostojno delovati. Te zadruge so se v šestih primerih priključile s svojimi osnovnimi in obratnimi sredstvi k sosednjim večjim zadrugam. Po novi upravno teritorialni razdelitvi okrajnih in krajevnih odborov, je našemu okraju pripadlo še pet KZ, in sicer od OLO Trebnje: Telče, Trzin, Sentjanž in Krmelj in od OLO Novo mesto pa KZ Prekopa. Na zadnjem občnem zboru KZ Krmelj je bilo sklenjeno, da se isto razformira, in to zaradi tega, ker je od 62 članov le dvanajst kmetov, ostali so pa rudniški delavci in upokojeanci, zaradi česar nima zadruška perspektive za bodočnost. Tako ima danes okraj Krško 37 delujočih KZ s približno 10.465 člani.

Po končanih referatih se je razvila živahna diskusija, ki pa se ni poglobila v problematiko združništva samega ter se je večinoma izražala v razpravljanju podrobnjakarstva. Referat tovariša predsednika je bil tako obširen in izčrpen, zato bi bilo nujno potrebno podrobneje poglobiti se v vzroke sedanega stanja združnega življenja na vasi ter analizirati vzročne vezi v družbeni ekonomiki, kakor je bilo to v referatu lepo prikazano in si na podlagi istih ustvariti nov način združnega življenja. Ako bi delegati pazno sledili referatu, bi v njem našli tudi odgovor za razna vprašanja, ki so jih tam postavljali. Tovariši Kerin iz Kostanjevice je popolnoma napačno postavil načelo, da je treba vinogradniku plačati za vino ceno njegovih proizvajalnih stroškov. Ta trditev dokazuje, da tov. Kerin ni niti najmanj poučen o osnovnih zakonih družbenega in ekonomskega razvoja. Ravno tako ni bil na mestu njegov očitok, da okrajni kakor višji forumi pozabljajo, da je v krškem

okraju izseljeniški pas. Tovariši Colarič Lojze, predsednik OLO, mu je pravilno odgovoril, da je že enkrat čas, da prenehamo s tem, po sedmih letih svobode, saj je vendar naša ljudska oblast ravno temu izseljeniškega pasu posvetila v prvih letih po osvoboditvi največ pažnje in žrtvovala prav tem krajem ogromna materialna sredstva. Tovariši predsednik OLO je tudi točno poudaril, da imamo iskati vzroke o nepravilnem delovanju vinarskih zadrug v ostankih kapitalistične miselnosti, ki še v teh zadrugah vlada.

V debato je posegel tudi tov. Ingolič kot zastopnik republiške zveze, ki je posebno kritiziral slabo delo, odnosno nedelo nadzornega odbora OZKZ, ki ni čutil niti toliko dolžnosti, da bi pripravil pismeno poročilo za občni zbor OZKZ. Nadalje je poudaril, da je treba vso skrb in pažnjo posvetiti osebu KZ, jih stalno nadzirati, da se tako prepreči malverzacije, ki občutno škodijo ugledu KZ.

Na občnem zboru je bilo jasno povedano, da se ne odstopa od združnega življenja na vasi, temveč da se spremeni način pristopanja, ki sloni na absolutni prostovoljnosti, tako da si kmetje sami ustvarijo na osnovi lastnih potreb tako združno življenje, ki jim ga diktira ekonomski razvojni zakon.

Po končani diskusiji je bil izvoljen nov upravni odbor združne zveze iz najboljših tovarišev našega združnega življenja, ki so garant, da se bo v bodoče v krškem okraju razvijalo združno življenje tako, da bo imel naš kmet vanj popolno zaupanje.

Poziv naročnikom „Našega dela“

V tej številki smo priložili položnice, predvsem za one naročnike, ki še niso poravnali naročnino za leto 1951 in za I. polletje 1952. Znesek, ki ga dolgujete nakažite čimprej. V nasprotnem primeru Vam bomo dostavo lista ukinili, denar pa sodno izterjali.

Prav tako pozivamo tudi ostale naročnike, ki še niso poravnali letošnje naročnine (144 din), da jo nakažejo čimprej.

Naslov uredništva, tek. račun pri NB in naročnina je označena na naslovni strani v gornjem levem kotu.

Uredništvo

Iz zadružnega življenja

Kljub negativnim elementom, ki so jih vsebovale naše zadružne ekonomije in KDZ, so ti gospodarski obrati, ponekod več, ponekod manj, dosegli gotovo uspehe in s tem pokazali na prednosti večjega kmetijskega obrata. V našem okraju obstaja sedaj 11 zadružnih ekonomij in 10 KDZ. V lanskem letu je 8 KDZ brez Pisce in Šentjanca doseglo preko 22.000.000 din bruto dohodka, bruto izdatkov pa 10.633.282 din. Čisti dohodek je torej znašal 11.785.072 din. Čisti dohodek je bil razdeljen takole: v sklade 3.318.094 din, zadružnikom pa je bilo razdeljeno 7.672.245 din. Povprečni delovni dan je znašal 216 din. Najvišji delovni dan je imela leskovaška zadruga, 311 din, najmanjši pa podloška zadruga, 115 din. Če bi vse pri delke, ki so jih zadružniki prejeli v naravnih oblikah obračunali po prosti formirani cenah, plus dohodek iz obilnice, bi se povprečje znatno povečalo. Iz tega je razvidno, da povprečje tam, kjer je bilo storilnost dokaj zadovoljiva, močna ekonomska baza, so bili življenjski pogoji zadružnikov boljše od privatnih kmetov, nikakor pa ne slabši. Glavna naloga naših zadrug je vsekakor obnova. Zato so nekatere zadruge pristopile k reševanju tega problema. N. pr. KDZ Pisce je v letošnjem letu zasadila 5 ha vinograde, 3 ha breskovega nasada in povečala trsnico in drevesnico. S tem si je ustvarila bazo trsnega in drevesnega materiala, za oziroma na predstoječo obnovo. KDZ Leskovec je v letošnjem letu pristopila k organiziranju 100 ha plantažnega nasada breskev in hrsk. Tudi ostale kmetijske delovne zadruge se pripravljajo v okviru možnosti na obnovo. Lahko bi pa naši obrati dosegli še večje uspehe, če ne bi vsebovali niz slabosti, kakor: dosedanj demotivativni način nagradjevanja, razkosanje parcel, nedozorela miselnost itd.

Vsed tega smo po temeljiti proučitvi naše Partije in vlade pristopili k reorganizaciji KDZ, ne pa k likvidaciji, kar bi trobiho naši sovražniki. Omeniti je potrebno, da to ni pot na staro in da s tem ne odstopamo

od prvotnih ciljev, to je od izgradnje socializma na vasi, od ustvaritve večjih kmetijskih obratov. Kakor v republiškem merilu, tako se je tudi v okrajnem, izvršila fuzija zadružnega sklada z OZKZ. To je važno zaradi tega, da se s tem ustvari enotna zadružna linija, zato bodo tudi vse dosedanje KDZ prišle v sklop SKZ, kot zadružna posredstva s svojim gospodarskim računom in vodstvom. Vsa pasiva in aktiva zadružnega sklada se je prenesla na OZKZ v vrednosti 5 milijonov dinarjev, čisti dohodek iz leta 1951 pa bo porabljen za nakup večjih strojev.

Reorganizacija naših zadrug ne pomeni nič drugega, kakor opustitev vseh načel kolhozne sistema in prehod na absolutno prostovoljno, našim slovenskim razmeram prikladen sistem. Omeniti je potrebno, da se ponekod že pojavljajo primeri, kot v KDZ Log, da kmetje odvažajo stroje in drugo na svoja dvorišča, češ, da pozneje ne bo nobeden nič dobil, ker mislijo izstopiti iz KDZ. Vsem Ložanom pa pomeno, da predno bodo šli narazen, bodo morali obračunati z državo, ker v tej zadruzi niso bili nikoli socialistični proizvodni odnosi, ampak je v glavnem vsak zase proizvajal in prodajal, z drugo besedo, bila je samo zadružna firma.

Tako so izkoriščali vse bonitete države, ki jih je dajala zadrugam v kakršni koli obliki, prispevali pa ni. Naj navedem primer, da je imela zadruga preko 60 ha obdelovalne površine — in to dobro — pa so imeli v lanskem letu obveznosti od države v obliki davka 29.907 din, katere obveznosti še do sedaj niso poravnali. To je karakističen odnos »socialističnega obrata« do socialistične skupnosti.

Nikogar ne bomo s silo držali odn. vlekli v bodoče zadružno posredstvo, opozarjamo pa vnaprej vse dosedanje zadružnike, ki nameravajo izstopiti iz KDZ, da tudi kot privatni kmetje na tej drobnih kmetijskih poseti ne bodo imeli takega lordskega življenja.

O. J.

Kako župnik Rampre pase svoje ovčice

Župnika Rampreta iz Zabukovja pri Sevnici prebivalstvo našega okraja že dobro pozna zaradi njegove presenetljive iznajdljivosti v skrbi za dušni blagor svojih vernikov. Zanimivo pa je, da je njegova iznajdljivost za njegovo lastno udobje še toliko bolj presenetljiva. Kakšna sredstva in kakšne načine je treba za to uporabiti, nam bo pojasnil ta-le primer.

Gospod Rampre je doslej iznašel že več načinov, kako priti do denarja ali do drugih dobrin na lahek način, seveda na račun žuljev delovnih ljudi, oziroma duš, kakor on imenuje svoje farane. V januarju mesecu je hodil enostavno od hiše do hiše, pobiral vse, kar je bilo užitnega in koristnega in odnašal s seboj. To so v bistvu sicer prosjaške metode, vendar ne nameravamo s tem gospoda Rampreta žaliti, ker on s tem ni hotel pridobiti zase kakšne koristi, ampak je kontroliral le pripravljenost svojih vernikov, koliko in kaj so pripravljeni žrtvovati za svoje »preganjane« dušne pastirje. Prosjačenje je v naši državi zaradi korenitih socialnih sprememb v korist delovnega ljudstva popolnoma nepotrebno in je zato razumljivo, da je vsak poskus v tej smeri nedopusten in kazniv. Gospod župnik je bil seveda kaznovan, predvsem pa užaljen.

Pristopiti je bilo treba torej k drugim, kajti vernike in njihovo krščansko pripravljenost za darovanje in samoodpoved je treba vsekakor kontrolirati. Zakaj pa imajo pastirja? Župnik Rampre pa je dober pastir in te potrebne kontrole ni opustil. To pa je zvezano z napor in trudom in je potrebno, da so te dobrnamerne usluge plačane. (»Spovedni list — Zabukovje 1952«).

Spovedni list Zabukovje 1952 (Za velikonočno spoved)

Tako se je odločil za izdelavo tiskanih spovednih listkov in zadel z enim udarcem dve muhi: Uvedel je vzorno statistično kontrolo, za vsak listek pa pobral skromno darilce v znesku 10 din. Nabrano vsoto okrog 3000 din je sicer namenil za sveče, slučajno pa spravil v svoj žep. Drugo nam je popolnoma razumljivo. Vprašujemo se le, komu in zakaj je potrebna statistična evidenca spovedancev? Gospod župnik namreč ni pojasnil, ali bo zbrane podatke poslal neposredno v nebesa, ali pa morada po redni uradni poti somišljenikom v ljubljansko škofijo in od tam naprej v Vatikan, da bi s to visoko intervencijo podprli italijanske fašistične kroge, da pridejo ponovno reševati ogroženo krščansko vero in razširjati kulturo na način, ki nam je vsem še v predobrem spominu.

Gospod Rampre je torej vzoren statistik. Pozablja pa, da se polnijo tudi stolpci z njegovim imenom v upravno-kazenskem registru in da ta statistika zanj ni preveč ugodna. Računa se vedno z dejstvom, da je ljudska oblast prizanesljiva, predvsem pa s svojo visoko starostjo. Vendar gospod župnik kljub svoji starosti nikakor še ni onemogel, ker bi sicer bil že v domu onemoglih in bi mu ne bilo treba prosjačiti. Onemogla je le njegova jeza nad tem, da ljudje nečesto več nasedati njegovim prefinjenim metodam za izžemanje in da odklanjajo njegovo modro dušno pastirstvo.

Čas bi že bil, da si še tiste redke preostale zaupljive ovčice ogledajo svojega dobrega pastirja v pravi luči.

datki dosežejo od 40 do 100% višje cene od klavne. Rodovniški izveček in podatki o molzni kontroli pa lahko izdaja samo živinorejska organizacija dotičnega kraja.

Povečujte krmno bazo! Seznanjajte ljudi potom predavanj in razgovorov z naprednimi agrotehničnimi ukrepi, kolobarjenjem, sejanjem strnišnih krmnih rastlin.

Nekaj kmetijskih zadrug je že na tej poti, posebej je potrebno pohvaliti živinorejce iz Vidma in bližnje okolice, kjer so za začetek pravilno rešili vprašanje bikoreje, začeli pa so tudi že z molzno kontrolo rodovniških krav. — Ostalim živinorejcem pa: Poiščite si pot k dvigu živinoreje v organiziranju in sodelovanju v živinorejskih odsekih pri vaših kmetijskih zadrugah.

Ing. I. M.

Vsem lastnikom motornih vozil

V Uradnem listu FLRJ št. 24-267-52 je objavljen Pravilnik o registriranju motornih vozil in avtomobilskih prikolice.

Na podlagi navedenega pravilnika obvešča oddelek za notranje zadeve OLO Krško vse lastnike (upravitelje) motornih vozil, da se vsi tehnični pregledi in registracija motornih vozil vsi vrsti za območje okraja Krško po sledenjem redu:

Sektor Krško, red 16. in 17. junija od 8. ure dalje na sejišišu v Krškem; Sektor Brežice, dne 18., 19. in 20. junija (gaza SAP);

Kaj je navega PO SVETU...

IZPOLNITVE ITALIJANSKIH ZAHTEV GLEDE TRSTA KREPIJO FAŠIZEM

Veliki indijski časopis »Hindustan Standard« piše, da rezultati londonske konference o Trstu nikakor niso pozitivni prispevek k rešitvi tega vprašanja in poudarja, da je smela tako tristranska deklaracija kot rezultati londonske konference glavni in neposredni cilj vplivati na domače zadeve v Italiji, predvsem pa na voline izide. Časopis posveča precejšnjo pozornost jugoslovanskim pravicam do tega ozemlja, ki prav tako izvira iz sedanje mednarodne položaja Jugoslavije, opozarja na nevarnost in posledice, če ne bi ugodili jugoslovanskim zahtevam ter poudarja: londonski sporazum uradno trdi, da ne bodo nikakršne odločitve vplivale na dokončno rešitev trzanskega vprašanja, dejansko pa so prvi korak k popolni priključitvi anioamerike cone k Italiji. Vi-deti je, da Italija ne želi samo Trsta, temveč celo Istro in Dalmacijo. Trzasko vprašanje ima zavoljo tega poseben pomen, saj omogoča reakcionarim silam italijanskega neofašizma, da se krepe in da postajajo politični činitelj v življenju Italije.

BEGUNCI IZ VZHODNE NEMCIJE

Med begunci, ki so pred par dnevi pribežali iz vzhodne Nemčije v zahodni Berlin in zahodno Nemčijo so tudi štirje predsedniki obmejnih občin ob vzhodni Nemčiji ter dva pripadnika vzhodnonemške policije. Begunci navajajo, da so bežali predvsem zaradi prisilne preselitve prebivalstva iz obmejne cone. Mlajši ljudje pa pravijo, da so zbežali, ker ne želi vstopiti v vzhodnonemško vojsko.

ŠTIRJE NAJVIŠJI FUNKCIONARJI ROMUNSKÉ PARTIJE PADLI V NEMILOST

to so Luka, član CK, finančni minister in podpredsednik vlade Georgescu, član sekretariata CK, minister za notranje zadeve in podpredsednik vlade, Ana Pankur, član parlamenta, ki je po navodilih iz Kremlja izvedel Luka, množične deportacije tudi po navodilih iz Moskve, ki jih je z vso ostrino izvajal še tajne policije Georgescu, prisilni ukrepi za večjo disciplino v tovarnah, ki jih je uvedel Radaceanu, in politika, ki jo je vodila Pankurjeva, so naravno rodile odpor in negodovanje pri vsem romunskem ljudstvu. Vse kaže, da je to negodovanje doseglo točko, ko bi lahko prehitelo, zato so po stari sovjetski navadi brz potiskali aktivce, na katere so zvalili vse krivde za škodo, ki jo je utrpela država in za težkoče pri preskrbovanju delavstava. Ta igra ni nova, kajti poznamo jo iz številnih drugih primerov, ko »modro vodstvo« na lahek način žrtvuje svoje najzvestejše izvrševalce ukazov, samo da bi ostalo še naprej »modro« in »nezmotljivo«. Vendar pa potrjuje razmere v Romuniji, ki niso drugega kot izraz splošnega položaja v vseh informbirojskih državah, še enkrat pravilnost poti, po kateri je krenila naša država takoj, ko se je pojavil prvi pritisk proti Jugoslaviji.

sektor Senovo, dne 23. junija;

sektor Sevnica, dne 24. junija.

Vsi pregledi se vršijo od 8. ure dalje. Lastniki (upravitelji) motornih vozil morajo predhodno izpolniti prijavne pole za vsako motorno vozilo, ki bo tehnično pregledano ter iste predložiti komisiji za tehnični pregled. Podatki v prijavi polj morajo biti pisani s strojem ali s črnilom.

Prijavne pole naj lastniki (upravitelji) predhodno dvignejo na oddelku za notranje zadeve OLO Krško, soba št. 6. Ob vsakem tehničnem pregledu je potrebno predložiti: izpolnjene prijavne pole, prometno knjižico iz katere mora biti razvidno lastništvo motornega vozila in staro evidenčno tablico.

Takša za tehnični pregled in registracijo znaša 980 din. Cena novih evidenčnih tablic za osebene, tovarne avtomobile in prikolice 500 din, za motorna kolesa 380 din.

Opozarjamo lastnike (upravitelje) motornih vozil in prikolice, da se bodo registrirala vozila le, če izpolnjujejo pogoje za varnost prometa. Kretalni mehanizem, zavore, luči, kakor tudi ostala oprema vozila, mora biti v brezhibnem stanju, ker v nasprotnem primeru motorno vozilo ne bo dobilo prometnega dovoljenja.

Lastniki motornih vozil naj se držijo določenih dni, da se delo tehnične komisije ne bo po nepotrebnem zavlačevalo.

Po 30. juniju 1952 ne smejo voziti v javnem prometu vozila in njihove prikolice, ki ne bodo registrirane. S tem datumom preneha veljavnost vseh dosedanjih registriranih tablic in dovoljenj za vožnje, izdanih do te registracije.

Vprašanje ŽIVINOREJE pri nas

V našem kmetijstvu je danes najbolj pereč problem živinoreja.

Ni potrebno dosti besed za prikaz zastalosti in zanemarjenosti naše živinoreje, še posebno, če jo primerjamo z drugimi panogami v kmetijstvu ali pa še bolj, z napredkom živinoreje v mnogih drugih državah. Krški okraj pa lahko celo smatramo za zrelco, kakšna živinoreja ne bi smela biti. Od slabe prehranjenosti živine, slabotnega in maloštevilnega podmladka do prepopolnih jalojosti, okužb in zanemarijene bikoreje, a da neoproduktivnost, razen malih izjem, niti ne omenjamo.

Marsikdo bi na to površno odgovoril: Slaba kрма, vojna leta, obvezna oddaja in še nešteto podobnih vzrokov — to so glavni vzroki takemu stanju. Vendar nas tako gledanje zapelje le v zmotu, ker nam onemogoča odkrivati prave vzroke nazadovanja živinoreje. Res so omenjeni vzroki vplivali na poslabšanje živine, vendar leži največje zlo za našo živinorejo v prepuščenosti živinorejcem samim sebi in absolutnem pomanjkanju skupnega — medsebojnega prizadevanja.

Da je res tako, se lahko prepričamo na izkušnja najnaprednejših živinorejcev Slovenije, Dolenjcev na področju od Grosuplja proti Kočevju s središčem Vel. Lašče in Dobropole. V teh krajih, čeprav revnejših kot so naši, so bili živinorejci že pred vojno združeni v živinorejskih organizacijah, ki niso prenehale delovati niti med vojno, po vojni pa so področje svojega dela v okviru živinorejskih odsekov pri kmetijskih zadrugah celo razširile. Danes edino v teh krajih izvažajo plemensko živino, čeprav so med in po vojni prenašali iste težave kot drugod. Zato lahko trdimo, da je živinoreja uspešna le, če je plod skupnega dela in prizadevanja. Še je nešteto dokazov in primerov kako so si živinorejci opomogli s pomočjo raznih zadružnih organizacij, tako visok vzpon živinoreje v zapadnih državah je dosežen edino na zadružni osnovi.

Poglejmo še na enem primeru iz naših prilik, kako ne more poidelec načeti vprašanja živinoreje. Kako naj si na primer pomagajo kmetje — živinorejci ene ali dveh vasi, če imajo brezvestnega bikorejca, kakršnih pri nas ne manjka. Koliko škode povzroči bikorejec, ki bika s skoki pretirano izkorišča, zanemarija osnovno higieno in nogo, krmi pa žival tako, da bi čimprej dosegel najvišjo težo, ne glede na njeno plemensko vrednost, vrh vsega pa ravno taki ljudje najbolj tarnajo, kako se bikoreja ne izplača.

Ob zadnjem licenciranju smo naleteli na primere, kjer izvršijo biki tudi po 40 in več skokov mesečno, njih lastniki pa se smatrajo žrtve bikoreje (samo izračunajte 40x200 dinarjev mesečno in 200 kg prirastka letno). Medtem so pri nas vzorni bikorejci redki!

Kaj naj torej vaščani storijo? — Prepustijo tako važno gospodarsko vprašanje slučajno, ali pa naj skupno določajo, rešujejo in urejajo take probleme, v našem primeru, kdo in kako naj redi bika, ali bik odgovarja po pasmi, svojih lastnostih in podobno.

Kaj pa šele druga vprašanja živinoreje: očistiti pasme, izvajati selekcijo (odbiro plemenskih živali), vzrejo plemenske živine, uvajati napredne metode vzreje; taka vprašanja in probleme lahko rešuje samo močna živinorejska organizacija.

Imamo vse pogoje za dvig živinoreje, posebno za vzrejo plemenskih živali. Prvi pogoj je nujnost živinoreje v vsakem kmetijskem gospodarstvu. In če že moramo živino rediti, jo redimo tako, da bomo imeli od nje čim več koristi!

Možnost prodaje plemenske živine je drugi važen pogoj. Vkljub temu, da je naša živina na splošno nizkoproduktivna, ima le eno dobro lastnost, a ta je dobra konstitucija, po domače rečeno, živina je odporna proti vsem zunanjim vplivom. S takimi živalmi, se da ob primerni negi s smotno selekcijo v kratkem času, skozi nekoliko pokolenj, doseči primerna produktivnost.

Ta odpornost naših živali je razumljiva, saj preživi živina več slabega kot dobrega, vse pa, kar slabih prilik ne prenese, gre v zakol, tako se vrši nezavedna izbira (selekcija). Ker razen tega tudi pasme niso najslabše, čeprav nimamo čistega materiala, so se začeli za našo živino zanimati, ne samo živinorejci naših ostalih republik, temveč tudi iz drugih držav. Tako se strokovnjaki iz Grčije in Turčije zanimajo za naše govedo, ker se uvožene plemenice, čeprav visokoproduktivne, toda slaboprodorne pasme iz zapadnih držav pri njih ne obnesejo. Zato nam v bližnji bodočnosti tržišča in kupcev ne bo zmanjkalo.

Tudi klimatski in terenski pogoji so pri nas za živino prikladni, na splošno celo najprikladnejši, in bo sčasoma morala marsikatera žitarica odstopiti mesto krmnim rastlinam. Zato imajo bodočnost le tista gospodarstva, ki se bodo preusmerila na živinorejo. Končno nam tudi pogojev za zadostno krmno bazo ne manjka. Samo bo treba pristopiti k zboljšanju travnikov in pašnikov, sejati več detelje in ostalih krmnih rastlin in uvajati menjalne travnike (trave sejati).

Katere naloge stoji z obzirom na današnje stanje pred nami? Živinorejci aktivno sodelujejo v živinorejskih odsekih in odborih pri kmetijskih zadrugah. Vodstva zadrug, ki ne kažejo razumevanja na gospodarska vprašanja zamenjajte!

Živinorejskim odborom ne manjka stvarnega dela. Čimprej podvzemite ukrepe za kontrolo bikoreje, pobrigajte se za dobre plemenjake. Pristopite izvajanju selekcije potom sprejemanja dobrih živali v rodovnike. Uvajajte molzno kontrolo.

Brez rodovnika in molzne kontrole zamaž vrezjati plemensko živino! Danes ne ugotavljamo kvaliteto živali samo po zunanosti in hvaljenju mešetarja in lastnika. Predvsem nas zanimajo pri nakupovanju rodovniški izvečki ponujenih živali in njih podatki o molzni kontroli. Živali s takimi po-

se je odrezal. Nihče ne sme zvedeti, koliko je »koštala« mati božja, ki je tako rada prihajala v Haroldsbach, koliko so izdali za nebeske kostume, koliko za poljano in bajno razsvetljava in koliko so končno požrli brezvestni propagandisti, ki so s tako vneto po celi Nemčiji zvaljali ljudi v Haroldsbach. Po vseh znakih sodeč je ta čedna družabica iz romarskih žepov v teh dveh letih za eksploatacijo božje milosti iztisnila od 2 do 3 milijone mark, kar pomeni v dinarjih in na postem trgu bajno svotico 320 do 480 milijonov. Zares zlata reka je tekla v Haroldsbachu in se izgubljala v nenasiitne farovške in kramarske žepke. Deset ali dvajset skrinj je pristavil župnik Gajler in vsak večer so se lepo spraznile, da bi se naslednjega dne zlata reka ne zaustavila. Ker ni nihče kontroliral, kdo vse je skrinje postavljao, so se okoliški kmetje prišli na pametno misel. Gomile romarjev so gazile njihove okoliške travnike, ko ni bilo za vse prostora na nebeški poljani. Ti kmetje so seveda spoznali, da bi jim polne skrinje prišle ravno tako prav, kakor »gospodom«, pa so še svoje skrinjice pristavili. Nebeška mati pač ne bo zapazila, če kaka skrinja najde pot v kmečke žepke, gorečim romarjem pa je bilo vseeno, kakšno stezo bo ubrala njihova marka, da je le pri »čudežni materi božji«.

Ko so preiskovalci stikali krog župnika Gajlerja in lezli po vseh kotih,

se je zdržnila njegova sestra, ki je že 40 let delila lepo in »grdo« s svojim maziljenim bratom, in zakrillala: »Zdaj Te pa bodo.« Tega pa sirota ne bi znila, če bi vedela, kako strupen bo bratov pogled. Policaji so se seveda razveselili tega odkritja in še pritisnili v kleti in v hleve in pretrkali vse stene. In glej, na trkanje je v kletni steni pričelo volto odmevati skrivališče, kamor je skrbni župnik iz bogaboječje previdnosti pospravil romarske dobrote, da jih ne bi oskrnili posvetni organi in da bi bile varno shranjene za mater božjo. Presenečenim organom je kajpak zavriskalo srce, ko so iz skrivališča potegnili kar celo vrečo, polno zlata in okrasov, ur in prstanov, pa nič koliko bankovcev, da so jih celo dopoldne komaj prešteli. Vse skupaj so spraznili na široko mizo, kjer se je lesketalo od zlata in srebra. Med zlatimi prstani so ležali ganljivi listki, ki so se mešali s križci in urami. Poslednje so romarji darovali materi božji, ker so se v svoji slepoti in v obupu odklepal čudeža, čudeža, ki ga je tako spretno zaigral Peter Simon in ki je bil boguvdana lumparija in prava javna goljufija.

Na lističih je n. pr. zapisala gospa Leopoldina: »Ljubi materi božji bi rada žrtvovala svoje dragocenosti in jo prosila, da bi pomagala mojemu možu — ujetniku v Rusiji. Pričajmo, da bo mati božja zdaj dobila prav tako zlato

krono, kakor jo ima že ona v Monakovem. Presrečna bom, če bo v to krono vgrajena tudi moja zapestnica in če bo izprosila ljubljeno moža.«

Res se je znašla njena zapestnica in še dragocenosti stotisočev romarjev, pa ne pri materi božji, ki se s takimi stvarmi baje sploh ne lišpa, marveč v nenasiitni vreči župnika Gajlerja in družbe za eksploatacijo nebeških čudežev. Vse te zlate reči pa je župnik Gajler lepo pospravil, da se ne bi porazgubile.

Ko je župnik sprevidel, da se je preiskovalcem posrečilo priti do njegovih zakladov, se je globoko zamislil in čez čas, kakor da bi v sebi razpravljao, vzkliznil: »Sreča, da je toliko drugih zaupnikov, ki ne bodo nikdar izdali.« Saj ga je božja previdnost že prej navdihnila: če nekeje zgori, bo pa drugod ostalo. Saj niso zastoj tako pogosto bežali avtomobili iz Haroldsbacha na vse strani in tudi čez švicarsko mejo in zviti pater Norbert se ni vozil le na sprehod čez mejo — s švicarskimi franči. Tam preko, v Švici, so bolj krščanski, tam razumejo potrebe — matere božje.

»Če me vtaknete v zapor, bom ves dan prepeval. Mene se to nič ne tiče. Zvedeli pa ne boste. Vaš tožilec je že rekel: Če bi far le znil, bi bili že daleč. Ta pa ne bo odprl ust, na to se lahko zanesete.« Tako jim je župnik zabrusil.

VLOM na „nebeški“ poljani

(Nadaljevanje)

Peter Simon, nebeški čudodelnik, ki je s takim uspehom skozi dve leti »igral« mater božjo in s čigar pomočjo so poslovni ljudje v Haroldsbachu, med njimi župnik Gajler, obogateli, je prostodušno priznal, da je vso to komedijo spovil in odvijal pod vodstvom župnika, ki je tako lepo skrbel za spremembo — kostimov. Pojasnil je tudi, kako je družba tako hitro dobila naravnost iz nebes svetlene svetnike in angele, kako so jih pater Norbert in drugi cerkveni »frizerji« šminkali, da bi lahko verne romarje preslepili in iz njih izvaljali milijone.

In prav v tej smeri se je zdaj zasuknila preiskava. Številni očividci so preiskovalcem pojasnjevali, da je na nebeških poljanah teklo zlato v potokih, da so se tiste farovške skrinje dan za dnem polnile z bankovci in da je vse to čudežno zginjalo, kakor da je sam nebeški ključar praznil skrinje. Tako je postalo jasno, da mora župnik in njegova »družba za eksploatacijo čudežev« imeti lepe prihranke. Govorilo se je o vrečah dragocenosti, kar je v policajih vzbudilo nemalo pozenlenje.

Da bi stvar zabrisali in se brez večje škode izkopal iz nečedne komedije, so

cerkveni gospodje čez noč premestili župnika Gajlerja. Toda kam so ga skrili? Naravnost na švicarsko mejo, iz gole božje previdnosti baš na mejo, kajti, če bi ti preklicani preiskovalci le preveč stikali za milijoni, bo župnik pač vreče »premaknil« čez...

To pa seveda policaje ni premotilo. Na tihem so jo ucvrli za župnikom in lepega nedeljskega jutra, ko si je fajmošter baš nadeval mašniško oblačilo in se odpravljal k rani maši, so potrkali na njegova vrata: »Kriminalna policija!« Scene, ki se je v tem trenutku odigravala v gorskem farovžu na nemško-švicarski meji pač ni zlepa katero župnišče videlo. Župnik Gajler je bil osumljen, da je neštete skrinje izpraznil in milijone mark, povrhu pa še nič koliko zlata in biserov v raznih oblikah, ki so jih romarji donášali nebeškim gostom, kar lepo sam pospravil in poneveril. Tako so ga vsaj dolžili opeharjeni delničarji te družbe v Haroldsbachu. Seveda je župnik pospravil vse znake, ki bi ga kakor koli lahko kompromitirali. »Živ človek ne bo zvedel, koliko je zaslužila nebeška mati«,

Iz naših gospodarskih središč ...

Odgrnimo zaveso pri Lesno-industrijskem podjetju v BREŽICAH

Volitve delavskega sveta LIP Brežice so se izvršile dne 17. marca t. l. V delavski svet so dali voliti skoraj vsi šefi odsekov na direkciji, to je glavni računovodja, šef komercialnega oddelka, šef avtoparka, šef gozdne proizvodnje ter poleg tega še obratovodja v Sevnici. Jasno je, da so delavci, ki so štali take kandidatne liste, postali brezbržni in nezainteresirani pri postavitvi odnosa volitvi kandidatov za delavski svet. Nekateri so šli na volitve brez vsakega zanimanja, oddali svoje lističe in mehanično prebrali nekatere kandidate v smislu navodil, ki so bila na samem volilnem lističu, kjer je bilo napisano, da se mora voliti vse štiri šefe odsekov. Oni, ki so pri LIP Brežice pripravili take volitve v delavski svet, so pač mislili, da je dovolj, da se izvrši formalni akt predaje gozdov delavcem s parolo: »Gozdno zaklade delavcem«. V resnici pa gozdni delavci nimajo še tega, ker so seje delavskega sveta, v katerem je preveč volilnih uslužbencev direkcije, nesvobodne, in delavci se marsikdo ne upajo povedati, kar bi radi povedali, boljše je, da morda ne bi bilo zamere pri sebi računovodstva, ki kar po svoje črta plače in akordne zasluge delavcev v gozdu, češ »...ta preveč zaslužijo in dalje da tisto, kar je manipulirano ljubilo ni nič«. Glavni računovodja sestavlja finančni plan tako dolgo, da bo še polovico letne produkcije izvršeno brez finančnega plana. Čisto jasno, ker pač računovodja finančnega plana ne more sestaviti, ker je to del strokovnjaka praktika, ki neposredno vodi na terenu produkcijo. Če dela v gozdni eksploataciji finančni plan računovodja, je isto kot bi delal proračun za neki veliki gradbeni objekt, namesto gradbenega inženirja — računovodja. Sestavljanje proračunov, odnosno finančnih planov ter s tem v zvezi kalkulacij, je prva in najvažnejša naloga tehničnega kadra, dočim je naloga računovodje, da spremlja, kontrolira in usmerja izvajanje teh planov s pravilnim in ažurnim knjiženjem ter končno pokaže rezultat izvršitve plana.

Delo delavskega sveta bi bilo pač čisto drugo, da vsak od delavcev iznese poseben svobodno svoje misli, da pove resnico, čeprav je težka. Delavskemu svetu mora dati poročilo računovodja, mora ga dati še komercialni in vsak drugi šef odseka podjetja, v katerem zaradi velikosti podjetja in delokroga ne more sam direktor obvladati vseh sektorjev dela. Ker ne more biti član

... in iz naših vasi

Odgovor piscu članka

Zakaj molčati...?

Da ne bo »nc« uganka, bom natočil čistega vina: pišem se Setinc... Pred nekaj meseci sem res napisal članek o razvoju krajevnega podjetja v Vel. Kamnu, čeprav mi prilike niso preveč »dobro« poznane. Morda sem se navdušil nad zunanjim izgledom podjetja; presenetila me je nova delavnica, stroji in avtomobil... Tega vsega nekaj let prej ni bilo, nato sem bil pri vojakih in ko sem se vrnil, je bil moj prvi članek »Lep razvoj krajevnega gospodarstvenega podjetja v Vel. Kamnu«, kateri se obravnava v članku »Zakaj molčati...?«. Takrat še današnjega »šušljanja« ni bilo, kajti ljudski glas se je javno razlegel šele po izvršeni reviziji. Tako je vedno...

Pred nekaj dnevi sem se slučajno razgovarjal z delavcem iz tega podjetja (imena mu ne vem), ki mi je pripovedoval o razmerah, ki vladajo v podjetju. Povedal mi je, da je bila re-

vizija in da je podjetje po vsej verjetnosti »zafurano«... To mi je bila prva slaba novica o krajevem podjetju v Vel. Kamnu in če se ne motim, mi je taisti delavec pred nekaj meseci prvi pohvalil svoje »prilike«... Takoj sem se spomnil svojega članka. Rekel sem mu: »Kako sem mogel hvalliti podjetje?« On je odgovoril: »O ja, takrat je bilo vse drugače. Takrat je šlo...« Jaz tudi mislim, da je bilo takrat dosti drugače — mogoče »na zunanaj«, kajti usode podjetju res nisem mogel »prerokovati«, še manj pa videti nepravilnosti, ki so tlele sam ne vem kje, ali pa sploh so bile »zabetonirane« v glavah tistih, ki so marsikaj vedeli, pa so se »bali« povedati. Mislim, da bi se predvsem o teh morala voditi polemika...

Klobase me ne tiščijo v želodcu... »Slučajno« jih nisem jedel, čeprav sem kot poznavalec »prilike« v Vel. Kamnu

bil povabljen na slavnost, katero je podjetje priredilo... Povabilu se nisem odzval in danes lahko rečem, da me njihove klobase ne tiščijo... Ob neki priliki mi je »nekdo« dal vedeti, da Strela hvalijo le tisti, ki nosijo njegove škornje... Žal moram zopet povedati, da jih nisem in jih ne bom nosil... »Nekdo« me je enkrat tudi ošvrknil s pogledom po gozdaricah, ki sem jih imel na nogah, pa tudi za te moram »žal« reči, da so domači proizvodi, ker imam slučajno v hiši čevljarja...

Na vrsti bi morali biti »korajža«... Kaj naj napišem o Strelu? Revizijski zapisnik je pri javnem tožilu v mnogo govoric v Vel. Kamnu... Iz vsega tega bi težko natočil čistega vina v kozarec, ker bi moj članek bil poln »menda« in »bajec«. Ko bom pa našel resnico, ne rečem, da ne bi imel korajža... Naj se moj odgovor ne razume kot zagovor — nimam se zakaj zagovarjati... Članek: »Zakaj molčati...?« ne zavračam kot neresničnega, rečem pa, da se vodi preveč polemike o mojem članku, čeprav bi v tem času pisec zlahka natočil čistega vina v kozarec

Setinc

Se enkrat STREL & Co.

Bralc! »Našega dela« naj se ne hudujete, če se ponovno vračam na zgodbo o upravniku Strelu iz Velikega Kamna. Ko sem pisal svoj prvi članek, sem bil pod visokim govorjem, ki jih slišiš v vsakem vogalu. Ko pišem današnjega, razpolagam z dejstvi in posledicami teh dejstev.

V zadnjem času je slovenski tisk zabeležil več »skandalov« iz krškega okraja. Ivo Pirkevič je pisal o kovaču pod Gorjanci in o predsedniku in tajniku KLO Kostonjevic. »Slovenski poročevalci« je že drugič posvetil skoraj po celo stran raznim Kosom, Simončičem, Klobasam in Sotoškom iz Podrečja. Še prej je šel mimo javnosti primer Pešak. Ni čuda, da se je vsej tej družbi pridružil še Strel. Čudno pa je, da je »Naše delo« obravnavalo doslej samo Strela, da same ni omenilo drugih kovačev, Kosov, Strelcov in Pešakov, ki se vedno po pod našo socialistično streho in povzročajo toliko škodo in skandalizirajo. Ali ne bi bilo prav, da umazano perilo peremo predvsem v domačem potoku, ne pa izključno v republiški reki?

Ko človek razmisli o Kosih, Streljih, kovačih, Vodopivcih in drugih, se vpraša, kako so se ti ljudje mogli vrtniti v naše vrste in ostati tako dolgo na škodljivem delu? Kako, da njihovega početja niso zapazile naše politične organizacije, ljudski odbori in končno organi državne uprave, ki imajo nalogo ščititi družbeno imovino pred kriminalci? Naj bi primeru Strela polizkusim odgovoriti na ta vprašanja.

Strel je bil, ali pa je menda celo še (?), upravitelj štirih gospodarskih podjetij bivšega KLO Veliki Kamen. Osnovno podjetje, čevljarstvo, je zraslo okoli njegove privatne delavnice. Ali se v tem ne skriva množica ali celo potencialna najhuda, da je vsakič težko razlikovati, kaj je »moje« in kaj krajevno? Pa to ni najhujše, to je samo dvom ali pa celo zla misel. Vajneje je to, da je bil Strel »gospodare« vsega socialističnega gospodarstva Velikega Kamna in da za svoje delo in nedelo ni bil odgovoren nikomur na Velikem Kamnu, ne KLO, ne OF organizaciji in niti ne OPO, v katero se je uspel vtihotapiti, če pa ni bil nikomur odgovoren, tudi ni nikomur polagan računov, tudi njegovega »upravljanja« ni nihče kontroliral.

Razvoj in napredovanje krajevnega gospodarstva. Strel je vse, da tudi nihče ni upal črhiniti besede o njegovem početju. Kako? Zelo enostavno.

Nasel je nekje v Krškem neke zveze, se tam lizal in priklanjal od vrat do vrat, pripovedoval, kaj vse dela, kako zaveden je in ponudil usluge. In Velikamnjani so opazili sledeče: kadar koli je kdo iz Krškega prišel službeno ali privatno na Veliki Kamen, se je obvezno ustavil pri Strelu. Prihajali so njemu v uniformah in civilu. Strel je to znal izkoristiti in je dal prebivalcem vedeti tole: Jaz sem zaupnik okraja, ljudske milice in notranjega odseka. Če hočete vi, Velikamnjani in okoličani, da se vam kaj ne pripeti, se mi klanjajte, me hvalite in spoštujte. Če bom pa slišal, da kdo samo zaspe, boste videli, kdo je Strel in čutili na lastni koži, kakšno oblast ima Strel!

Tako in nič drugače ni postopal. Priznajmo, da je uspel zastrašiti odbornike KLO, člane Fronte in Partije, »svoje« delavce in pošteno državljanje, ki so živeli vsi v svetem strahu, da se ja ne bi zameril diktatorju. Strel pa je užival v svojem uspehu in gospodaril, neumljeno gospodaril.

Omalovaloval je vse krajevne forume. Še več! On je žvižgal, drugi so plesali. Ta žvižg je bil kaj energičen. Natakario v krajevnih gostilni je recimo vprilo gostov nešteto krat tako hruliti, tako poslat, tako poniževal njeno žensko čast, da so ljudje zapuščali lokal. Žena je pripovedovala, da to vse zato, ker je odklonila njegovo zahtevo po »intimnem prijateljstvu«. Skozi štiri leta je bila ona edino živa bitje, ki se je uprlo Strelu, lelovemu ukaz. Zato pa je vsak moment zaničevalno sramolil in poniževal pred ljudmi. Razumljivo, da je s takim postopanjem še bolj preplašil druge. Na takšen način je ta diktator uspel pasivizirati politične organizacije in je vtihtel bič nad poniznimi in molčečimi prebivalci, ki so se smeli le na tihem zgrajati nad njegovim početjem.

Ko danes gledamo v obraz tem resnicam, se vprašujemo: kako je to bilo mogoče, da kaj je to moglo tako dolgo trajati? Kako, da ta falot ni bil že prej razkrinkan? Polizkusimo najti odgovor tudi na ta vprašanja.

Uradnik tega KLO. V lokalnih podjetjih ni bilo delavskih svetov, Strel je šefoval po svoji volji in svojih interesih.

Zaradi njegove volje tudi ni zgrajen za družni dom, zaradi njegovih interesov pa je skopnel gradbeni material za ta dom. Njegovim umazanim ciljem je uspešno delo političnih organizacij lahko bilo nevarno, zato jih je pasiviziral. Od spodaj se nihče ni upal zganiti, onim zgornj je pa lagal in lažno prikazoval stvari in položaj.

Razumljivo, da je nov svet veter socialistične demokracije moral energično preveriti in nujno pomesti z vsemi umazanijami iz preteklih dni. Nujno je, da je novi občinski odbor moral odpreti vprašanje računov v krajevnih podjetjih, da so delavci nujno morali dvigniti svojo besedo, da se je pa zlasti partijska organizacija morala spoprijeti z ljudmi tipa Strel, Kos, Vodopivec itd. Zavezo naših političnih ljudi, da se pri nas ne pošteno dela, ne morejo več v nedogled, da so predvsem prebivalci vasi, delavci tovarne, odborniki občin itd. odgovorni, da po pomoje z nepoštenjaki v svoji vasi, tovarni, odboru itd., ta zavest je že prodrla v večino naših dobromiselnih državljanov in postaja sedaj materialna sila, katere udarno pest razni Strel in Ernesti Kosi že čutijo, drugi jo bodo pa še čutili v bližnji bodočnosti. Taka se ne da nič preliščiti, nič preprečiti! Taka je zgodovinska nujna našega revolucionarnega, socialističnega, ljudskega napredka.

Naši poštenjaki aktivisti in delavci so pomnožili svoje politične izkušnje prav na primerih, o katerih govorimo zgoraj. Te izkušnje pa pravijo, da se moramo v svojem delu oslanjati vedno na širok krog poštenih, delovnih ljudi, ne pa izključno na poedince; da se moramo vedno boriti za aktivno in za vedno sodelovanje vseh frontovcev v delu naših političnih, gospodarskih in družbenih organizacij ter organov ljudske samouprave oblasti. Kadar nevarnost razbijake nevarnosti Strel, Kosov, Simončičev, Vodopivcev in njim podobnih. Kadar delamo drugače, se odhajemo duhu in načelom, na katerih gradimo Jugoslavijo, svojo socialistično perspektivo.

Da bo lice družbe tipa Strel popolneje, samo še kratka pripomba. Ko se je pred dnem vračal iz Brežic, kamor ga je Javno tožilstvo klicalo na zaslišanje, je Strel srečal v rajhenburski gostilni nekega znanca in mu začel takole pripovedovati:

Obnova sadjarstva v KDZ Leskovec

(Nadaljevanje)

Edino tako bodo sadike popolnoma ustrezale predvidenim potrebam po količini in kakovosti, po pristnosti podlag in sort. Tako odpade, z ene strani vsako omotavanje, prevažanje in druga opravila, ki so pri tem nujna in ki niso brez slabih posledic. Z druge strani pa se lahko presadijo drevesca iz drevesnic, improvizirani v neposredni bližini bodočih nasadov, ali na samem nasadu, v času, kadar so za to dani najboljši pogoji.

Posledice takega načina proizvodnje drevesnega materiala so naslednje:

1. Zelo je olajšano ukorenjenje presajenih drevesnih sadič.

2. Odstopke neprimernih drevesc pri presajanju je minimalen, često enak ničli.

3. Razvoj drevesc v nasadu je mnogo hitrejši in bujnejši.

4. Podaljša se življenjska doba sadnega drevesa.

Najvažnejše pa je, da s takim postopkom ne povečamo samo rodnost po enoti površine, marveč omogočamo tudi presajanje pet let starih drevesc, na šibko vegetativnih podlagah z že izgrajenim drevesnim ogrodjem. Taka drevesca lahko doprinašajo plodove že drugo leto po saditvi na stalno mesto, tako da skrajšamo dobo od saditve do rodnosti, tako imenovano pasivno dobo nasada na minimum. Slednje je prav posebno, važno v socialističnem gospodarstvu, kjer se uvaja gospodarski račun.

Glede breskev, kakor nam dosedanja praksa kaže, ni vseeno, če iste sadike na stalno mesto koščice ali zelene poganjke, odnosno enoletne divjake in jih potem okuliramo na stalnem mestu, ali okulate na speče oko, enoletne ali dvoletne sadike. Za breskve, ki reagirajo na vsako spremembo, na vsako slabo odnosno dobro postopanje z njimi, je najboljša, da jih vzgojimo doma in ustrezno našim naravnim pogojem, to je talnim in podnebnim prilikam. Prepikirane okulate na speče oko posadimo na stalno mesto. Edino tako bomo dosegli v naših razmerah najboljše uspehe, zmanjšala slabe posledice presajevanja, lažje oblikovali drevesca in s pravilno rezjo prišli čimprej do rodnosti, kar pomeni skrajšati pasivno dobo.

Prehod iz našega močno razkosanega, večinoma avtarktičnega kmečkega gospodarstva v socialistični kmetijski goleobrat s pravilno organizacijo zemljiškega teritorija je v naših razmerah mogoč, prav zaradi te velike razcepčnosti, edino s primernimi stroji opremljenimi z vsemi potrebnimi priklapi za melioracijo, ki so ob taki preobrazbi pri nas nujni, če hočemo uspeti s kompleksacijo.

Obnova sadjarstva bi bila mnogo lažja, hitrejša in cenejša, posebno pa boljša, ako bi imeli na razpolago dovoljno aparature. Ni dovolj, da imamo zadostno število traktorjev goseničarjev in rigolnih plugov, temveč ti traktorji bi morali biti opremljeni vsaj s

sledočimi agregati: Lastno prevozno sredstvo, kakor je na primer za goseničarje Fiat 55, stroj za ruvanje dreves, odnosno panjev, planina lopata za planiranje terena pred rigolanjem, ravniški in strmiški rigolni plug, vitel z opornim plugom in vrvmu za vlačenje dreves in panjev, posebno pa za vlačenje strmiškega rigolnega pluga, bager s skarifikatorjem, stroj za prenašanje zemlje, rigolni ruvač z eno odnosno več nogačev za izruvanje zakopanih korenin, kamenja, za osveženje zrigolnatega zemljišča, ki nadomešča tudi rigolni plug za globoko nadhlajane zemlje, rotacijski jarkar ali pa vsaj plug jarkar, plug krtačar za drenažiranje nepropustnih terenov.

Ob sedanjih situaciji je vsekakor potrebno, da do maksimuma izkoristimo stroje ter da se še mnogo bolj zavzamemo za njihovo čim razumejše izkoriščanje. Slednje dosežemo le, če stroje vlačilce kompletiramo z vsemi potrebnimi agregati in osredotočimo našo obnovo na številčno sicer manjših, zato pa površinsko čim večjih strnjenih kompleksih.

Da bi mogli razviti intenzivno sadjarstvo, moramo imeti poleg agrokemijskih sredstev predvsem ustrezna mehanična sredstva. Z ustvarjanjem takih strnjenih kultur na čim večjih površinah, zaradi racionalnejšega izkoriščanja mehanizacije se je pokazala potreba po visoko učinkovitih strojih. Iz izkušnje vemo, da vprežni stroji, pa četudi motorizirani, slične kapacitete, izdelani za malo večje kmetije, pri masovni uporabi popolnoma zataje. V borbi za večjo kmetijsko proizvodnjo ne more se, pri uvajanju moderne agrotehnike ostati pri strojih izdelanih za večje kmetije, po nemškem vzorcu, ali pa celo pri strojih primitivnega značaja. Pri kmečkem delu je mnogo kritičnih momentov, ki zahtevajo, da opravimo delo v zelo kratkem času, ker bi sicer predmet dela propadel. Z uvajanjem monokultur na večjih kompleksih pa so dani poveljniji pogoji za masovno pojav poedinih škodljivcev ali boleznih, kar nujno zahteva hitre intervencije, kar pa lahko opravimo samo z visoko učinkovitimi aparaturni ameriškega vzorca.

Končno, moramo uvajati stroje, ki ne nadomeščajo samo vprežno živino, temveč take, ki nadomeščajo tudi delovno silo. Stroje, ki bodo dali vzpodbudo za kompleksacijo, za razgledno organizacijo zemljiškega teritorija, ki bodo omogočili in najučinkoviteje pospeševali napredno kmetijstvo — predvsem napredno sadjarstvo. Praksa nam kaže, da bi mogel na štirih hektarih breskvene nasada, ki povprečno proizvajata 50 ton vrhovrednega sadja, v vrednosti dveh milijonov dinarjev, pri visoki mehanizaciji na velikih kompleksih, vsa dela opraviti stroj, razen, obrezovanja dreves in obiranja plodov, za kar pa zadostuje en sam človek.

G. Vesel

OBLETNICA KATASTROFE

na Bizeljskem

Če si v lanskem letu vprašal vinogradnike, kako izgledajo vinogradi, si dobil vedno odgovor da odlično. Krasen nastavek, odlična rast trte, njeno zdravje je dajalo jamstvo, da bo letnik 1951 res odličen. To je bilo spomlad. Tudi ostali posevki so izredno dobro napredovali, saj je jeklen in pšenica kazala prav lepo in so se Bizeljsčani veselili, da bodo imeli zraven dobrega vina tudi kruha, ki ga sicer ne bo dovolj, vendar bo nadomestil nekaj časa tistega, ki raste v Vojvodini.

Toda ne hvali dneva pred večerom! Stari kmetički pregovor, ki drži tudi za nas.

24. maja 1951 so se zbrali oblaki in ljudje so prosili dežja, ker je bil nujno potreben. Tudi zagrmelo je, toda nihče ni slutil kakšne nevarnosti. Gomila oblakov je bila vse večja in temnejša, vse bližja krasnim vinorodnim predelom, krajem, ki so edinstveno lepi v vseh letnih časih, posebno pa se jeseni, ko zori grozdje, ko prepeva črček in vino-gradniki pripravljajo posodo in preše za spraviljanje bogatega pridelka. Oblaki niso daleč odšli, Namesto dežja se je usula toča, debelejša kot kurja jajca. Ki je popolnoma uničila vinograde in polja. Pogled na pokrajino je bil strasen. Trtami niso bili odbiti le zeleni deli, ampak tudi lanski les, lista so bila strta, rekel bi v pleve, da ni bilo kaj za odskočno, da bi pokladali živini. Skratka, toča je uničila vse kmetove nasade.

»Prokleta banda! Gorje onim, ki so me mot položili! Sedaj bodo videli šele, kdo je Strel! To iz okraja pa tudi k... gleda! Saj se ne izplača več delati. Bom rajši privatno začel!«

Nekaj dni pozneje, ko je bil Strel izključen iz KP, katero je oskrnil s svojim »članstvom«, pa je ponudil privatniku v prodajo elektromotor, ki žene občinsko žago. Hotel je s tem izpolniti svojo lopovsko obljubo, da bo vsa občinska podjetja v letu hudič sedaj, če on ne bo več upravitelj!

To je pravo lice Strelcov, Kosov in drugih. Takšni so te gospodje! Gledajo o socializmu, trkajo se na prsa, dokler jim to bogato nese. Ko se časi obrnejo, postanejo škodljivci. Toda ne postanejo škodljivci na novo. To so oni bili že ves čas. Samo večraj pod socialistično firmo, danes pa pod firmo odkritih sovraštvo. Nevarnejše je bilo njihovo sovraštvo večraj kot je danes, ki jih take vidi vsa naša javnost.

Naj zaključim s stari rimljanskim opozorilom: »Videant consules, ne res publica detrimantur capiat!«, kar pomeni po domače: »Vi, ki ste odgovorni za kaznovanje nepoštenih del, naredite konec strahovanju in grožnjam, ki jih Strel et com. širijo na vse strani! Če ne bo roka pravice udarila po njih, bo ljudstvo vas krivilo za njihova zla dejanja.«

France Drenovec

Toda katastrofa ni zajela le Bizeljskega. Nekoliko manj sicer, toda močno je poskodovala tudi predel Kostonjevice. Pozneje je padla nekajkrat v Zabukovju, Bostanju in za finale je nasula svoj led v septembru, ko je grozdje bilo že skoraj godno za trgatve predele od Bostanja, Loga vse čez Studence do Bučke. Škoda, ki je nastala je zajela desetine milijonov.

Iskanje pomoči ni bilo zastoj. Ljudska oblast je nudila prizadetim vso pomoč. Košeni obrabi ljudi so kazali za bodočnost veliko skrb. Manj skrbni in potolaženi so bili oni, ki so bili zavarovani pri DOZ. Od malenkostnih premij, ki jih je DOZ prejel od svojih zavarovalcev, je samo v krakem okraju izplačal nad 16.000.000 dinarjev, ta številka prav sigurno ni majhna. Pomoč za zavarovane je bila tu in hvaleno so prejeli to odškodnino.

Ali smo letos razmislili kaj o tej katastrofi in zavarovanju naših posevkov in vinogradov, da nas vsija sila ne dobi spet nepripravljene? Ali nam ni narava že namignila, da letošnje leto ne bo mirno, saj je toča padala že na Bučki in tudi v samem Krškem smo imeli priliko videti vzorec.

Kmetovalci, vinogradniki, želimo le dobro, želimo, da bi z malenkostno premijo, katero vplačate na DOZ v slučaju nesreče bili potolaženi in preskrbljeni na odškodnini. Želimo pa seveda, da bi pridelke spravili brez slične nesreče kakor je bila lani, zavarovani pri zavarovalnici pa boste mirno spali in ne boste imeli nepotrebnih skrbi.

C. M.

Iz Kapel

P. G. D. Kapele je 1. junija proslavilo 25-letnico svojega obstoja in delovanja. Dopoldne je priredilo vajo z novo motorno brizgalno, popoldne pa verižne vaje skupno s PGD Rakovec. Na proslavo so prišli tudi zastopniki OGD Krško, tov. Koman, Zmavec, Cebular in Cetin, ki so prinesli diplomu društvu, društvu pa je podelilo 24 članov diplome za njihovo 25-letno porzljivovalno delo. Želimo Kapečanom, da bi še tako dalje delovali v korist bližnjemu in v varovanju ljudske imovine.

Škodljivci KZ RAKA pred sodiščem

Dne 15. aprila 1952 so se pred senatom okrajnega sodišča v Brežicah zagovarjali predsednik KZ Raka Sribar Ivan, poslovodja iste zadruge Sinkovec Julijana in knjigovodkinja Polak Danica.

Sodišče je ugotovilo na podlagi dokaznega materiala, da je Sribar Ivan svoje predsedniške dolžnosti opravljal skrajno malomarno in ni vršil nikakega nadzorstva nad poslovanjem prodajalne KZ in njenim knjigovodstvom, kar je omogočilo, da sta poslovodkinja in knjigovodkinja zagrešili veliko nepravilnosti, KZ pa utrpela znatno škodo. Sribar Ivan pa je bil tudi plačan upravnih zadržanj ekonomije na Raki. V tem svojstvu je tej do 1. 1951 aktivni ekonomiji v letu 1951 prigrisopdaril 150.137 dinarjev zgube s svojim zaniknim gospodarstvom. Mnogo več skrbi in časa kot napredku KZ in ekonomije je posvečal pivski družbi in dobremu vinu, ki ga je imel, kakor izpovedo priče zelo rad.

Sinkovec Julijana, poslovodkinja prodajalne KZ, ni vodila predpisanih knjig in je s tem onemogočila kontrolo prodaje blaga, ki se je hranil v nezaklepnjeni miznici, čeprav je vedela, da vrata prodajalne odpirajo ključ vseh prodajalcev hiše. Posledica tega je 52.612 dinarjev nepojasnjenega primanjkljaja stare terjatve, pač pa je izterjavo brez

vsake kontrole prepustila knjigovodkinji. Knjigovodkinja tega ni opravila in je zato na škodo KZ Raka zastaralo za 267.636 din terjatev, ki jih tako ni več mogoče izterjati.

Polak Danica je kot knjigovodkinja in blagajničarka KZ površno in z veliko zamudo vodila knjigovodstvo in hranila zaupani denar v nezaklepnem predalu mize. Kljub temu, da je bila izrecno zadolžena, da izterja stare terjatve, ni v tej smeri ničesar storila, zaradi česar je zastaralo za 267.636 din terjatev. Da bi prikrija v blagajni izkazane primanjkljaje in viške je v štirih primerih brez temeljnega vknjižila razne denarne zneske. Poleg tega pa si je na škodo KZ Raka dne 3. junija 1951 protipravno prisvojila znesek 28.000 din. Za to obtoženo je značilno, da je zelo sposobna, delo pa je opravljala zelo malomarno. Kakor so izpovedale priče, je živela tudi precej razkošno.

Kako bi bilo treba in kako se ne sme opravljati služba, bodo imeli vsi trije obtoženi priliko razmišljati v zaporu, katerega je sodišče prisodilo Sribarju Ivanu 8 mesecev, Sinkovec Julijani 1 leto in 6 mesecev, Polak Danici pa 1 leto in 10 mesecev. Sribar Ivan je kaznen sprejel, Sinkovec Julijana in Polak Danica pa sta se zoper sodbo pritožili.

Iz PIONIRSKEGA življenja

Mladinsko-PIONIRSKI dan na Senovem

Na rojstni dan našega dragega voditelja maršala Tita je imela mladina na Senovem velik praznik. Iz sladkega jutranjega spanja nas je prebudila že v zgodnjih jutranjih urah budnica pionirske godbe. Zalostni smo ugotovili, da dežuje.

Po sedmi uri so ceste proti Senovem ožvele. Od vseh strani so hiteli pionirji in mladinci. Ozirali so se po oblakih, ki so se škodoželjno podili nad lepo urejenim igriščem. Okrog osme ure se je pred pošto zbralo mnogo mladine in odraslih. Za državno in odredno pionirsko zastavo se je uvrstila pionirska godba, člani predvojaške vzgoje, pionirji in pionirke v krogih, s transparenti in mladinski zastavi in dolga dolga vrsta neuniformiranih pionirjev in odraslih. Povorka je bila zelo lepa. Mladi godbeniki so pridno igrali, med mladino v povorki pa se je prelivala pesem v pesem. Navdušeno so vzklikli maršalu Titu in KP. Pretegnili so se oblaki in sonce se je nasmehnilo navdušeni mladini. Pod slavoletom pri KLO so čakali pionirji iz Brezčane in Koprivnice in se uvrstili v povorko. Odkorakali smo na igrišče. Na tribuni so se zbrali gostje iz OLO Krško, zastopniki masovnih organizacij in člani neenajvalne komisije.

Dopoldansko tekmovanje je otvoril predsednik TD Senovo, tov. Kolar Ivo. Po himni je pozdravil mladino senovski župan, tov. Šterban in okrajni mladinski sekretar. Nato se je pričelo tekmovanje v lahki atletiki med domačimi pionirji in mladinci in med pionirji in mladinci iz Brezčane, in pionirji iz Koprivnice. Istočasno so tekmovali še zahisti in člani predvojaške vzgoje v streljanju. Vreme je bilo lepo. Tekmovanje je bilo dobro organizirano in je potekalo v najlepšem redu. Tekmovalci so bili disciplinirani in dali iz sebe vse sile, da bi dosegli čim boljše uspehe. Tekmovalo je 14 vrst. Največ si je mogla priboriti vrsta 250 točk. Posamezni tekmovalci so dosegli največ 40 točk. Tekmovalci so dosegli naslednje rezultate:

MLAJŠI PIONIRJI: I. Koprivnica 229,2 točke, II. Senovo 227,5 točke, III. Brezčana, I in II. vrsta 211 točk.

NAJBOLJŠI: 1. Serbec Anton, Koprivnica 39,4 točke; drugo mesto si delita Šumič Ivan in Grile Drago, Senovo z 38,5 točke.

MLAJŠE PIONIRKE: I. Senovo 250 točk (največ), II. Koprivnica 241,2 točke, III. Brezčana, I in II. vrsta z 221,4 točke.

NAJBOLJŠE: 1. Štrukelj Vida, Senovo 40 točk, 2. Majcen Marija, Senovo 40 točk, 3. Božičnik Anica, Koprivnica 40 točk.

Tekmovali sta še dve vrsti starejših pionirjev in pionirk senovske gimnazije. Boljša vrsta pionirjev je dosegla 200,4 točke. Najboljši: 1. Zupan Maks 39,5 točke, 2. Župevec Stane 35,5 točke, 3. Repar 34,9 točke. Boljša vrsta pionirk si je priborila 239,5 točke. Najboljše: 1. Tridil Lidija, 2. Gaser Marija, 3. Vidmar Marija. Vse tri so dosegle 38,5 točke. Mladinci iz Senovega so dosegli 203 točke, mladinci iz Brezčane so odstopili sredi tekmovanja. Najboljši trije: Prosen Rudi, Drame Anton in Kozar Ivan.

Pri šahovskem tekmovanju so si priborili od dosegljivih 12 točk:

Senovo, gimnazija 9 točk, Senovo, mladinci 8 točk, Brezčana, mladinci 5 točk, Koprivnica, pionirji 4 točke, Senovo, predvojaška 3 točke.

Pri streljanju si je posamezna skupina lahko priborila 250 točk.

1. Senovo, SUG 65 točk, 2. Senovo, center 55 točk, 3. Brezčana 33 točk.

Mladinci iz Brezčane in Senovega so tekmovali v odbojki. Zmagali so Senovčani. Tekmovanje so zaključili s prostimi vajami. Najlepše so jih izvajale starejše pionirke iz gimnazije. Ves čas je bilo na igrišču mnogo ljudi, ki so z zanimanjem opazovali tekme. Vsi tekmovalci so dobili majhen priznec, za katerega je poskrbel tov. Vrstovski.

Ob treh popoldne se je nadaljeval program v dvorani, ki so jo napolnili odrasli in mladina do zadnjega kotička. Slavnostni govor je imel pionir Niko iz gimnazije. Lik maršala Tita pa je očrtal tov. Šterban. Program je potekal v najlepšem redu. Sodelovali je pionirski pevski zbor iz Brezčane, ki je pod vodstvom tov. Bonove prav lepo zapel nekaj pesmi. Nastopili so še pionirji iz Koprivnice in iz obeh senovskih šol, pionirska godba in glasbena šola iz Senovega.

Nagradna križanka sa pionirje

1	2	3	4	5	6	7	8
9			10	11	12		
13			14	15	16	17	
		18					
19	20	21	22		23	24	
25	26	27	28		29		
30				31			

VODORAVNO: 1. Iz nje napravimo nešteto vrst hrane; 5. veliki borec za delavske pravice; 9. največji del obraza (množina); 10. žensko ime (6. sklon ednine); 12. kaj je v praznem žepu? 13. dve začetni črki glav. mesta židov. države Izrael; 14. začetni- ci imena turističnega kraja na tromeji Italija-Avstrija-Slovenija; 15. predlog; 17. osebni zaimek; 18. znano mesto v Hrvaškem Zagorju; 19. kratica za organizacijo, ki ima v svojih vrstah na tisoče pionirjev; 21. začetni črki pisca »Visočke kronike«; 22. tj (obratno); 23. predlog; 25. veznik; 27. oče; 29. smer reke, morska struja, električni ... 30. plačilno sredstvo (množina); 31. bedasto.

AVTOMOBIL SO UKRADLI

Dne 15. maja 1952 so se med drugimi gosti nahajali v kolodvorski restavraciji v Brezčani tudi znani nepridipravi Vovčak Ludvik-Udi, star 18 let, Pleterski Jože iz Sremita, star 19 let in Pleterski Milan (Marinč), star 24 let, doma iz Sremita. Ko so bili že precej vinjeni, se jim je okrog polnoči zahotelo nekoliko pustolovščine. Vovčaku, ki je šofer-amater, je šinila v glavo misel, da bi se vozil z avtomobilom. Zahotelo se mu je osebnega avtomobila svojega sosedu Miklavčič Franceta iz Brezčane.

Vsi razgreti in veseli od dobre kapljice so se pripeljali na cilj. Ko so avtomobil obračali, da bi se odpeljali, se jim je pripetila mala nesreča, zavozili so v obcestni jarek, pa se jim je posrečilo vozilo spraviti z malo zamudo spet na cesto. To zamudo je hotel menda Vovčak nadoknaditi. Z veliko brzino je vozil proti Krškem; v ovinku pod Leskovcem je Vovčak zgubil oblast nad vozilom, zavozil v ograjo ob cesti in jo v dolžini 12 m podrli, avtomobil je vrglo na drugo stran ceste, kjer je razbit obstal.

Sreča v nesreči je bila, da je poleg poškodovanega avtomobila dobil lahke telesne poškodbe samo Pleterski Milan, ki si jih sedaj zdravi — pa ne v bolnici, pač pa v zaporu, ker ima poleg tega na vesti še več drugih kaznivih in nemoralnih dejanj. Ostala dva pa čaka zasluzeno kazen, kar na svobodi, praskata se pa za ušesi, ker vesta, da ne bosta ušla Miklavčičevemu odškodninskemu zahtevku.

P. I.

Pepče pripoveduje ...

Kot strela z jasnega me je zadelo, ko sem zvedel, da je v PODSREDI kuga. Pustil sem delo v pisarni in odhmel v BREZČANICO, da bi z avtobusom odpoval v Podsredo. Tovariša Ladota sem prosil naj mi da tako mesto v avtobusu poleg motorja, ki izhlapeva nafitine hlapce, tako da se zavarujem proti eventualnim kužnim bacilom in s tem kuge same. V Podsredi sem ugotovil, da je kuga že pobrala Simončiča in Kosa, a Klobasa je na njej težko obolel, kaže pa že vidne znake okrevanja. Lileziki tudi ni kuga prizanesla. Obledel ji je namreč spomin in je čisto pozabila, da je bila svojočasno nemška učiteljica. Zilavo Podsredsko delovno ljudstvo pa kuga ni prizadela. V kolikor sem mogel do sedaj ugotoviti, sta doslej okuženi v Podsredi samo obe garnituri, ki se borita za komandna mesta na občini. Vračal sem se nekako potolažen nazaj, a v VEL. KAMNU sem opazil novo žarišče kuge, okuženi je že nekaj oseb iz krajevnih podjetij. Velkokamjani so pa že postavili strelne vrste okrog žarišč pojavljajoče se kuge, pripravljeni se boriti proti vsem kužnim klicam, ki groze prodreti v njihove domove. V BREZČANCI sem si ogledal lepo urejeno ribogojno postajo, za katero je žrtvovala Elektrarna 70.000 din in obdudoval lepo razvijajoče se postavi in sulce, ki bodo v najbližji bodočnosti oživljale naše potoke in reke. Ko sem zadovoljivo nad takim uspešnim delom korakal po trgu in prišel do pošte, me je vlovila ploha, zato sem hitro skočil vedrit pod novourejeno streho skladišča, ki je last narodne imovine, a ga ima v najemu kmetijska zadruga. Kljub novi strehi sem bil moker, zato sem odhmel do Miklavčiča in ga prosil, naj me odpelje z avtom v Krško. Prošnje mi ni mogel ustreči, ker ni bilo šoferja Udija doma. Obljubil mi je, da če počakam kake tri, štiri mesece, me bo že lahko odpeljal. Tako sem moral pešati v KRŠKO. Ko sem se pošteno odpočil sem jo mahnil v BISTRICO ob Sotli. Tičar, to vam je

pravi tič! Sedi med uradnimi urami na občinskem odboru, a ko pa čuti potrebo, da si ogleda malo svet izven občinske pisarne, posadi na njegov stol svojo ženo, ki ga zastopa z vsemi pravicami in dolžnostmi. In delo teče nemoteno naprej... V GLOBOKEM sem hotel obiskati bivšega poslanca gospoda Ureka, ki se mu je po dolgoletnem dremanju spet zbudila poslanska žilica in skuša zopet zbirati zgubljene ovčice in glasove, ki so mu v stari Jugoslaviji pridobili mastno poslansko plačo. Hotel sem tudi poizkusiti njegov prevzitekarski rizling, vendar mi cena ni ugalala, zato sem to namero opustil, saj itak vem, da »pošteno odrajuje« trošarino za prodane litre vina pristojni občini. V BREZČICAH sem si na postaji ogledal večje število peči za kuhanje oglja in ugotovil, da jih je rja v sedmih mesecih, od kar stojijo na postaji, že precej skuhala. Tovariša od trgovinske inšpekcije pa naproša mestna menza v Brežicah, naj bo toliko olikan, da pride v lokale, ko je vse pospravljeno in v redu, ne pa, kadar so lokali v neredu. Zato ni čudno, če se ob takih obiskih, ki se vrše ob neredu tako spotika. V bodoče ga bo menza pismeno obveščala kdaj je njegov obisk zaželen.

V soboto in nedeljo sem v Brežicah prisostvoval na Mladinsko-pionirskem slovensko-hrvaškem festivalu. Obdudoval sem dlakočno zaskrbljenost in tenkovestnost ravnatelja trgovske šole ki se je bal, da bi se njegovi dijaki »moralno« pokvarili, ako bi svojim dijakom dovolil v soboto zvečer obisk mladinskega večera in v nedeljo pa obisk mladinske zabave. Tako je pravilno! Mi moramo dati naši mladini »klosterski« način življenja, ako jih hočemo usposobiti za življenje.

Vseden sem se na vlak in se peljal do VIDMA, kjer sem na poti v Krško obdudoval temelje kulturnega doma v vsajeno medkulturo koruze in drugih vegetarijanskih dobrin. Prišedši domov sem legel v posteljo in zaspal.

Pozdravlja Vas Vaš Pepče

KINO KRŠKO

18. in 19. VI. BRZOJAV NA ZAPAD — am. film
21. in 22. VI. PRAZNIK — francoski film
25. in 26. VI. NJEN OTROK — ameriški film
28. in 29. VI. TRGOVINA S STARINAMI — ameriški film

KINO BREZICE

18. in 19. VI.: »Očka«, franc. film
21. in 22. VI.: »Asfaltna džungla«, ameriški film
25. in 26. VI.: »Dokumentirane dobe«, jugoslovanski dokumentarni film. — Delovni kolektivi in šole prijavite pravočasno udeležbo upravi kina Brežice
28. in 29. VI.: »Parska kartuzija«, franc. film

Avto-moto društvo Brežice priredi dne 15. junija t. l. ob 14. uri moto-ocenjevalne vožnje, in sicer na progi Brežice mimo Tovarne pohoštva proti Zakotu, mimo bolnice in nazaj v mesto. Po vožnjah sledi prosta zabava v Domu JLA. Vabljeni!

Splošno gradbeno podjetje »PIONIR« Videm ob Savi

potrebuje za izvajanje gradbenih del 15 do 20 kvalificiranih zidarjev. Za hrano in stanovanje preskrbljeno na gradilišču. Plača po dogovoru. — Interesenti se naj zglasijo na upravi gradilišča »Pionir« Videm ob Savi

Opozarjamo cenjene potrošnike na sledeče:

- Da omogočimo potrošnikom nakup blaga tudi preko opoldanskega od-mora, smo uvedli dežurno službo v poslovalnicah. Delovni čas dežurne poslovalnice je od 7. do 14. ure dnevno. Za ostale poslovalnice ostane delovni čas nespremenjen, t. j. od 7. do 12. in 16. do 18. ure. Dežurno službo vrše poslovalnice 1 (pri bencinski črpalki) in 3 (v hiši tov. Ivanuš) izmenoma.
- Od Sveta za blagovni promet LRS smo pooblašteni, da prodajamo blago na potrošniške kredite. S prodajo smo začeli 10. t. m. Na enoletno odplačilo prodajamo: volneno blago, konfekcijo, kuhinjsko posodo, porcelan in ostale potrebščine; na dvoletno odplačilo: štedilnike, preproge itd. Na potrošniške kredite prodajamo tudi radio-aparate, kolesa in pohištvo, za kar pa odobrava kredite Narodna banka v Krškem. Vsa ostala pojasnila dobite v poslovalnicah našega podjetja ali podružnici Narodne banke v Krškem.
- Potrošnike opozarjamo, da bomo v teku tega meseca vršili razprodajo različnega industrijskega blaga po znatno nižjih cenah. Razprodaja se bo vršila na podlagi subvencije, ki nam je odobrena od Nar. banke.

Trgovsko podjetje »Potrošnja« Krško

F. Šetinc:

Šlezijška kronika

(Nadaljevanje)

»Ha, ha, ha...« se smeji fantje in se za tovarno »Zdratek« plazijo proti taborišču. Tam so pa bila vrata na široko odprta. Tovorni avto je prihajal iz dvorišča in zlahka so se izmuznili mimo vratarja...

Kmalu se je zmračilo. Začeli so deliti večerjo. Dolga vrsta ljudi se je zvijala po jedilnici in segala tja na dvorišče. Starci in možje, otroci in žene. Sosedja stoji že pri tisti, ki preluknjava kartone. Lepo bi bilo stopiti pred njo in se tako rešiti dolgega čakanja v vrsti. Potem se pride mož in cela družina je že na vrsti. Takrat pa pride krajsfirer in ga zanima, zakaj se ljudje hudejejo v vrsti. Povejo mu, da so se vrinili v vrsto tisti pri kuharici in še dodajo, da to ni prav: »Če je potrebno čakati, naj čakamo vsi!«

Krajsfirerju ni do tega, da bi poslušal hudovanje ljudi. Tudi mu je vseeno, kako se deli in kako se čaka v vrsti. Ni mu pa vseeno, če je napravil prekršek nekdo, ki mu ni pri srcu. Tisti tam, ki se vrinil v vrsto, mu ni pri srcu. Potegne ga iz nje in začne mlati po njem.

»Ne, ne dam se! Nimate pravice!« mu kljubuje mož in stiska pesti.

Krajsfirer pa kriči:

»Ti se mi upaš upirati in kljubovati! Ti, ki nisi vreden življenja! Ti, prokleti banditi! Ali hočeš, da te pošljem v ječo?«

»Kje je zapisano, da me smete tepsti? Kje obstoji takšen zakon?« jokaje od jeze kriči mož.

Krajsfirer pa na njega s pestmi:

»Tiho, da ne slišim besede več od tebe! Banditi!«

Mož se umakne skozi vrata in hoče po hodniku v sobo. Krajsfirer pa kriči za njim:

»Le počakaj me, svinja!«

KARBID JIM JE NEVAREN...

Jože je nekega dne povedal otrokom, da bi lahko priskrbel karbida. Lahko bi po domači navadi streljali in se obenem igrali vojake. Otroci so predlog soglasno sprejeli in sklenili, da bodo zbrali toliko pšenigov, kolikor je potrebno za nekaj karbida, a Tone je obljubil, da bo priskrbel škato.

Vsi so se veselili. Kako lepo bo streljati s karbidom po tolikem času! Tako glasno bo odmevalo to, kjer so sami zidovi. Še prestrašili se bodo ljudje, ko bo počilo.

Končno se je pokazal Jože. Iz žepa je privlekel papirnato vrečko in v njej pravečati karbid. Sivi karbid, saj je prav takšen, kot doma. Tudi škato so že imeli. Sedaj pa na delo...

Tone je vzel škato in si jo del med kolena. V njo je vrgel kroglico karbida in še pljunil je nanj, zaprl škato s pokrovom in s prstom zatisnil luknjico. Pristopil je Milan z vžgalico v roki in jo pritisnil k luknjici na škati. Zadonela je močna eksplozija:

»Bum...«

Škato je razneslo, le kos pločevine je ostal v Tonetovih rokah. Vsi so se bili prestrašili, saj pa je počilo kakor iz topa.

»To so se ustrašile ženske,« se je zahihital Milan.

»Halt!« je tedaj zakričal krajsfirer in s pištolo vihtel po zraku. »Hände hoch!« je še zakričal in dečki so dvignili roke kvišku.

»Kdo je streljal?« je vprašal Toneta, ki je še vedno držal kos pločevine v roki in ga udaril po ušesu, da se je onesvestil in padel na tla. Jože je dejal: momljal:

»Sss... samo s kar-kar-bidom smo.«

Krajsfirer je udaril še njega, da se je tudi on opotekel in padel. Od nekod je prihajal ženski jok. Krajsfirer pa je rohnel:

»Vsi za meno!«

Otroci, ki jih je bilo sedem, so stopali za njim in povešali glave. On pa je stopal ob strani s pištolo v roki:

»Banditi, ali bi hoteli taborišče spustiti v zrak?«

Prišli so do vratarja, ki je stal malo dalje od vrat taborišča. Tam jih je postavil v krog in naročil sanitetu, da prinese knjig iz pisarne. Potem jim je naložil knjige na roke, vsakemu po štiri. Tako so stali, držali roke predse, a na rokah po štiri knjige. Če je kateremu padla knjiga ali so se pa roke začele povešati, je dvignil svojo šapasto roko in po njem:

»Banditi!«

Otroci so stali v krogu in solze so jim silile v oči. Stali so v krogu kakor zločinci, ki čakajo, da bo pošastna krogla odtrgala nit, ki jih še veže na življenje. Ljudje na oknih so si pa brisali solze, ko so gledali svoje otroke trpeti. Trpeti po nedolžnem, ali je to pravica? Trpeti zaradi psa, ki ima človeško podobo, da bi zadostil svojemu zločinskemu hrepenenju, ali je to človeško? In gledati svoje otroke, brez moči zreti v njih in jih samo pomilovati. Vendar so to naši otroci. Kdo ima pravico do njih? Morda on, ki je zverina in ne pozna usmiljenja? Ali pa on, ki je od rojstva skrbel zanj, mnogo nego prebela pri postelji, če je otrok bil bolan, se veselil njegovih uspehov in koval upanje v njegovo srečno in lepo bodočnost? Nihče nima pravice, razen njega, očeta! Stran od njih, vi morilci človeški! Ne polagajte roke krvave in črne na nedolžne otroke! Ne preklinjajte jih, ki so nemočni!